

Prof.dr Nedžad Bašić, redovni profesor, naučni savjetnik Evropskog defendologija centra Banja Luka

MESIJANSTVO AUTORITARNOG POPULIZMA

„To stalno laganje i nema za cilj da narod povjeruje u laži, već je cilj da ni u šta ne vjeruje. Jer takvom narodu nije oduzet kapacitet za akciju, već kapacitet da misli i sudi.“ (Hannah Arendt)

Danas nova jeziva stvarna opasnost od nabujalog autoritarnog populizma prijeti čovječanstvu. Nije samo u pitanju podsticanje i vođenje sukoba između država, već potsticanje i vođenje ratova između religija, rasa i civilizacija, u ime Boga, i sa božijim blagoslovom. „Neka svaki metak nađe svoj trag protiv neprijatelja pravde i naše velike nacije. Daj im mudrost u svakoj odluci, izdržljivost za predstojeće iskušenje, nesaomljlivo jedinstvo i ogromnu nasilnost djelovanja protiv onih koji ne zaslužuju milost.“ Ovo su riječi američkog ministra odbrane USA Pete Hegseth, na kršćanskoj službi za vojne i civilne radnike u Washingtonu održane prošle sedmice, koje su prisilile vrhovnog poglavara Katoličke crkve da se direktno ogradi od ovakvih destruktivnih i bolesnih postupaka autoritarnih populista naglašavajući pri tom da Bog ignorira molitve vođa koji vode rat i imaju "ruke pune krvi", što je očigledno bio ukor Trumpovoj administraciji. Za Papu je napad Izraela i SAD-a na Iran strašan i mučan i da se Isus nikako ne može koristiti za opravdanje tog rata. "Ovo je naš Bog: Isus, kralj mira, koji odbacuje rat, kojeg niko ne može koristiti za opravdanje rata. On ne sluša molitve onih koji vode rat, već ih odbacuje", kazao je Papa Lav. Hoće li upozorenje Pape imati efekta na Homo sapiensa i autoritarnu administraciju USA, ili će dovesti do novog zastrašujućeg sukoba između civilizacija i njihovih bogova? Hoćemo li ponovo živjeti doba koncentracionih logora, kampova smrti, paranoidnih, kriminalnih i korumpiranih vlada

Mozaik autoritarne stvarnosti

Posljednjih decenija, krajnje desničarske stranke i pokreti su ojačali u Brazilu, Indiji, Filipinima, Sjedinjenim Američkim Državama, Evropi i drugdje, koje nastoje iskoristiti čovjeka u pobuni protiv liberalnog načina života – koji je posebno definiran pluralizmom i socijalnom inkluzijom. Žele li autoritarni populisti vratiti „tradicionalne utjehe porodice, rase, religije i nacionalnosti,

uključujući priliku da ponize druge“. Za krajnji desničarski populizam (nacionalizam) narod i država su jedno tijelo i jedan duh čije je jedinstvo ugroženo od drugih, što pokreće strah i tjeskobu koju osjećaju oni koji su zauzimali visoke pozicije u starim hijerarhijama kada se suočavaju s napredovanjem rodne ideologije, pozivima na preraspodjelu bogatstva i kritikama mračne historije nacionalnih država. Ekstremna desnica je počela definirati svoju borbu ne kao borbu za političku agendu, već za sopstvenu dominaciju nad drugim bogovima i drugim civilizacijama. To vodi u svirepi rat protiv svakog razuma i vjerovanja. To je rat ludila.“Snimci okovanih imigranata koji se ukrcavaju na letove za deportaciju, uz zvukove zveckanja lanaca i zaključavanja lisica, koje je službeni račun Bijele kuće X označio kao "ASMR", što je referenca na audio zapis dizajniran za smirivanje nervnog sistema. Ili isti račun koji dijeli vijesti o pritvoru Mahmouda Khalila, državljanina SAD-a koji je bio aktivan u propalestinskom kampu Univerziteta Columbia, uz likujući izraz: SHALOM, MAHMOUD. Ili sadistički šik foto-scene ministrice državne sigurnosti Kristi Noem (na konju na američko-meksičkoj granici, ispred prepune zatvorske ćelije u El Salvadoru, kako puca iz mitraljeza dok hapsi imigrante u Arizoni”.To je slika vladanja Trampove autoritarne desničarske administracije kako su je vidjeli kolumnisti Guardian-a Naomi Klein i Astra Taylor kada su prije skoro godinu dana najavljivali eskalirajuću katastrofu autoritarnog desničarskog kršćanskog populizma Donalda Trampa, nadajući se da će ta slika svijeta pokrenuti Homo sapiensa i učiniti ga spremnijim da se bori za demokraciju, slobodu i ljepotu ovog svijeta. Nažalost ta slika pokreta Homo sapiensa izostala je. Bar do sada. Godinama je nesmetano promovirana ideja velikih korporacija i ultra bogataša o stvaranju autoritarne korporativne države, kao zatvorenog visokotehnološkog biznis-feuda. Povratkom Donalda Trampa u Bijelu kuću na političkoj platformi „Amerika na prvom mjestu“ ova ideja našla se je u samom središtu globalne moći. Put ka stvaranju hiperkapitalističkog zatvorenog autoritarnog društva, oslobođenog odgovornosti prema opstanku čovjeka i planeta, pod isključivom kontrolom milijardera, kraljeva i bogova, bio je širom otvoren. U strahu od sopstvene budućnosti sa puno oskudica, šokova i kolapsa, krajnje desni autoritarni populizam, sprema se za posljednju veliku pljačku i spreman je oklevetati i uništiti svakoga ko mu se nađe na putu. Stvara se društvo dizajnirano da može nasilno uzeti zemlju i resurse koji su potrebni za upravljanje općom apokalipsom koja sve vidljivije izrasta iz supremacističke vizije tog autoritarnog društva. Autoritarna država koja raspolaže pravom na sve resurse počev od Panamskog kanala, grenlandskih plovnih puteva, kanadskih slatkih

voda, ukrajninskih minerala pa sve do iranskih naftnih izvora, definitivno je stvorena.

Savez cionista i kršćanskih evanđelista

Sada krajnje desni autoritarni savez cionista i kršćanskih evanđelista sve otvorenije zagovaraju stvaranje globalne alijanse sa biblijskom fiksacijom pobjede nad neprijateljima u „velikoj konačnoj bitci“ sa vizijom budućeg „zlatnog doba“ za odabrane zajednice naroda, koja bi nakon krvoprolića ostale mirne, pastoralne i pročišćene. Kako prema srednjovjekovnom kršćanskom konceptu odabrana zajednica ne duguje ljubav nikom van te zajednice, krajnji desni autoritarni populizam definitivno je podlegao kompleksu biblijskog Armagedona uvodeći time svoju, i onako upitnu ideologiju (teologiju) u zonu sekularnog „Uznesenja“ gde sumorno nasilje nad čovjekom ne predstavlja nezakonita zvjerstva već sretan dokaz povratka u slobodu. U ovoj iracionalnoj percepciji autoritarne budućnosti svijeta, za Homo sapiensa ostaju samo remiksi prošlosti uz sadističke užitke dominacije autoritarnih zajednica nad sve većim skupovima dehumaniziranih i odbačenih na margini ovog stoljeća. U sjenci opasnosti od klimatskog sloma, nuklearnog rata, nekontrolirane vještačke inteligencije, rastuće nejednakosti i autoritarnog samovlašća autokratskih vladara, nemilosrdnih kraljeva i podmitljivih bogova, nema vizije za srećnu budućnost čovjeka, što zločin autoritarnog populizma prema Homo sapiensu čini zastrašujućim i genocidnim, što čovječanstvo uvodi u novo doba vanrednog stanja – novog fašizma. Svijet se urušava, a samo odabrani narodi preživljavaju na zemlji koja gori u plamenu koji su oni zapalili. „U akceleracionističkoj imaginaciji, budućnost se ne odnosi na smanjenje štete, ograničenja ili restauraciju; radije je to politika koja vodi prema završnoj igri.“ Desničarski lideri i njihovi bogati saveznici ne samo da iskorištavaju katastrofe, doktrinu šoka i stil katastrofalnog kapitalizma, već ih istovremeno provociraju i planiraju. To je moralni i politički hazard krajnje desnog autoritarnog populizma koji stvara iluziju da može uništiti Zemlju, a da i dalje može sve biti dobro. To je bolesna iluzija u kojoj je lakše slaviti uništenje nego zamisliti život bez njihove nadmoći. To je što Homo sapiens ne može razumjeti, sve dok mu krajnje desni autoritarni populizam nudi obećanje spasa po prihvatljivim cijenama njegovog mizernog preživljavanja. To je ideologija agende krajnje desnog autoritarnog populizma u okviru njegove unutarnje sadističke logike, koja ima za cilj ukloniti sve strane i domaće „neprijatelje“, deportirati imigrante, uništiti građanske slobode, zatvoriti

nacionalne granice i stvoriti državu koja najbolje funkcioniра u „izvanrednom stanju“. Gdje je tu čovjek? Gdje je tu sloboda i pravda, a o humanosti da i ne govorimo...